

Uchwała Nr SO.18.4012.67.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 10 kwietnia 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Tarnowo Podgórne za rok 2025
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Kosmowska

Członkowie: Małgorzata Bekąła

Michał Suchanek

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Tarnowo Podgórne sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 r. wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Tarnowo Podgórne za 2025 r. oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 20 marca 2026 r.).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2025 (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2025-2055 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi i w zakresie operacji finansowych Jednostki za rok 2025.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową oraz tabelaryczną.

1. W części opisowej Wójt zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach ogółem oraz wyniku budżetu, a także przedstawił realizację dochodów budżetowych wg źródeł ich pochodzenia oraz realizację wydatków budżetowych wg działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej (z wyszczególnieniem dochodów i wydatków bieżących i majątkowych). Ponadto przedstawił dane dotyczące zaległości oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów oraz stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2025 r.

Część opisowa zawiera również informacje o: przychodach i rozchodach budżetu, zadłużeniu i zobowiązaniach Gminy oraz umowach zawartych przez Gminę w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Ponadto Wójt omówił dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, dotacje udzielone z budżetu Gminy, dochody związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw i wydatki finansowane z tych dochodów, wydatki ze środków będących w dyspozycji sołectw oraz wykonanie dochodów i wydatków na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2. W części tabelarycznej Wójt przedstawił m.in.:
  - wykonanie dochodów, dochodów bieżących oraz dochodów majątkowych w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, a także wykonanie dochodów wg źródeł i wykonanie dochodów własnych wg źródeł (w układzie: plan na 31 grudnia 2025 r., wykonanie na 31 grudnia 2025 r., wykonanie planu w %),
  - wykonanie wydatków oraz wydatków bieżących w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, (w układzie: plan na 31 grudnia 2025 r., wykonanie na 31 grudnia 2025 r., wykonanie planu w %), a także wykonanie wydatków w grupach,
  - wykonanie wydatków majątkowych w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej wraz z opisem przebiegu realizacji poszczególnych zadań majątkowych,
  - wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
  - wykonanie dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
  - wykonanie wydatków ze środków będących w dyspozycji sołectw,
  - wykonanie dochodów i wydatków na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
  - wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
  - wykonanie dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
  - wykonanie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
  - wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
  - wykonanie dochodów z Rządowego Programu Obudowy Zabytków i wydatków nimi finansowanych,
  - wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
  - wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatków nimi finansowanych,
  - należności, zaległości i nadpłaty.
3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.
4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 r. spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2025 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2025 został wykonany nadwyżką w wysokości 29.124.988,53 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 18.915.948,98 zł), bowiem:

a) dochody wykonano w wysokości 424.574.127,72 zł, co stanowi 100,49% planu, z tego:

- dochody bieżące w wysokości 411.172.759,86 zł, co stanowi 100,44% planu,
- dochody majątkowe w wysokości 13.401.367,86 zł, co stanowi 101,97% planu;

b) wydatki wykonano w wysokości 395.449.139,19 zł, tj. 89,59% planu, z tego:

- wydatki bieżące w wysokości 318.076.664,29 zł, co stanowi 89,84% planu,
- wydatki majątkowe w wysokości 77.372.474,90 zł, co stanowi 88,56% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 93.096.095,57 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 15.000.000,00 zł (100,00% planu). Ponadto Gmina dysponowała:

- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.898.831,33 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2025,
- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 37.318.765,60 zł, które w budżecie roku 2025 zostały zaangażowane w kwocie 9.350.775,99 zł,
- nadwyżką z lat ubiegłych, pomniejszoną o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.006.341,66 zł, która w całości została zaangażowana w budżecie roku 2025.

Rozchody budżetu z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów zrealizowane zostały w kwocie 9.340.000,00 zł (100,00% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025.

3. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań zaliczanych do kredytów lub pożyczek (sprzedaż na raty) na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosło 44.978.765,60 zł, co stanowi 10,59% wykonanych dochodów.

4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 należności na koniec 2025 r. wynosiły 12.774.671,34 zł, w tym zaległości – 9.886.697,24 zł. Wójt w sprawozdaniu omówił ww. zaległości oraz poinformował o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów.

Wielkość zaległości na koniec roku 2025 w porównaniu z rokiem 2024 uległa zmniejszeniu o kwotę

182.298,92 zł.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 10.135.680,37 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
6. W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził również, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i składek od nich naliczanych), suma wydatków wykonanych i zobowiązań nie przekroczyła planu ustalonego w budżecie.
7. Ze sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-28S wynika, że w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesiono wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
700	70005	4590	3 220 000,00	2 338 652,86
700	70005	4600	674 000,00	548 324,24
700	70007	4600	1 647,73	1 647,73
750	75023	4580	180,00	143,00
751	75101	4560	60,00	60,00
751	75108	4560	94,00	94,00
853	85395	4560	100,00	78,91
855	85501	4560	4 000,00	1 415,87
855	85502	4560	5 500,00	3 101,61

W sprawozdaniu Wójt wyjaśnił przyczyny poniesienia ww. wydatków.

8. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także zadań realizowanych w ramach międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu obrazuje poniższa tabela:

Dochody (zł)			Wydatki (zł)		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	300 500,00	365 413,99	75404	75 600,00	0,00
			85153	82 357,80	53 475,00
			85154	1 093 295,80	805 560,38
75618 (§ 0480)	1 200 000,00	1 457 145,21	85510	900 000,00	800 610,06
			85158	105 951,00	105 951,00
Razem	1 500 500,00	1 822 559,20	Razem	2 257 204,60	1 765 596,44

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w 2024 r. dochody z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie **756.704,60 zł**.

Tym samym niewykorzystana w 2025 r. kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi **813.667,36 zł**. Uchwałą Nr XXIX/416/2026 z dnia 24 marca

2026 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2026 wymienione środki Rada Gminy Tarnowo Podgórne wprowadziła do budżetu roku 2026 (w przychodach w § 905) i przeznaczyła na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.).

Skład Orzekający zauważa, że w pkt 3.16 sprawozdania w tabeli Nr 43 „Wykonanie planu wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” nie wykazano wydatków zaplanowanych i wykonanych w dziale 754, rozdziale 75404 (plan: 75.600,00 zł/wykonanie: 0,00 zł) oraz w dziale 855, rozdziale 85510 (plan: 900.000,00 zł/wykonanie: 800.610,06 zł), które jak wynika z § 8 uchwały budżetowej Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2025 (po zmianach) oraz informacji zawartych na str. 152 części opisowej sprawozdania, stanowiły wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień w Gminie Tarnowo Podgórne na lata 2025-2028, przyjętego w uchwale Nr XI/186/2025 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 21 stycznia 2025 r. Uwzględniono natomiast wydatki sklasyfikowane w dziale 851, rozdziale 85158, w § 2710, zaplanowane i wykonane w kwocie 105.951,00 zł (uchwałą Nr X/171/2024 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie pomocy finansowej dla Powiatu Poznańskiego Rada Gminy Tarnowo Podgórne postanowiła o udzieleniu w 2025 r. pomocy finansowej Powiatowi Poznańskiemu w wysokości 105.951,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów zlecenia wykonywania zadań izby wytrzeźwień). W § 8 ust. 2 uchwały budżetowej (po zmianach) postanowiono, że: *„pokrycie części kosztów zlecenia wykonywania zadań izby wytrzeźwień, w ramach pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 105.951,00 zł, wykorzystane w dziale 851 rozdział 85158 – izby wytrzeźwień kwota 105.951,00 zł”*, stanowi *„działanie mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”*, ale nie zadanie związane z realizacją programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Skład Orzekający zauważa również, że finansowanie bieżącego funkcjonowania izb wytrzeźwień w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, jest sprzeczne z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (dawniej PARPA) dotyczącymi realizowania i finansowania ww. programów, wydawanymi corocznie i publikowanymi wcześniej na stronach PARPA, a obecnie na stronach KCPU. Ponadto w tabeli Nr 43 „Wykonanie planu wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” uwzględniono całość wydatków ujętych w dziale 851, rozdziale 85154 (plan: 1.143.335,80 zł/wykonanie: 855.600,38 zł), podczas gdy część z tych wydatków w kwocie 50.040,00 zł sfinansowana została z dotacji celowej otrzymanej z tytułu pomocy finansowej udzielonej z budżetu Województwa Wielkopolskiego *„na realizację rekomendowanych programów profilaktycznych ujętych w Systemie rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, opartych na naukowych podstawach, w placówkach oświatowych Gminy Tarnowo Podgórne”* (uchwała Nr XVII/404/25 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 września 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej gminom i powiatom na realizację rekomendowanych programów profilaktycznych, ujętych w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktycznych

i Promocji Zdrowia Psychicznego, w placówkach oświatowych – II edycja), której nie uwzględniono w tabeli Nr 42 „Wykonanie planu dochodów na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”.

9. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi wykonane zostały odpowiednio w wysokości **11.252.433,70 zł** (w tym § 0490 – 11.066.585,43 zł) i **11.181.905,59 zł** (w tym § 4300 – 8.561.271,19 zł).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w 2024 r. dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie **1.939.935,90 zł**.

Tym samym niewykorzystana w 2025 r. kwota dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi **2.010.464,01 zł**. Uchwałą Nr XXIX/416/2026 z dnia 24 marca 2026 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2026 wymienione środki Rada Gminy Tarnowo Podgórne wprowadziła do budżetu roku 2026 (w przychodach w § 905) i przeznaczyła na finansowanie wydatków określonych w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733).

W sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2025 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

Skład Orzekający zauważa, że w pkt 3.15 sprawozdania w tabeli Nr 40 „Wykonanie planu dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi” wykazano wyłącznie dochody zaplanowane i wykonane w dziale 900, rozdziale 90002:

- w § 0490 (plan: 10.899.360,00 zł/wykonanie: 11.066.585,43 zł),
- w § 0920 (plan: 0,00 zł/wykonanie: 79.084,57 zł),

pomijając dochody zaplanowane i wykonane w ww. dziale i rozdziale:

- w § 0640 (plan: 26.000,00 zł/wykonanie: 53.532,25 zł),
- w § 0880 (plan: 50,00 zł/wykonanie: 0,00 zł),
- w § 0910 (plan: 450,00 zł/wykonanie: 46.127,40 zł),
- w § 0940 (plan: 0,00 zł/wykonanie: 11,60 zł),
- w § 2950 (plan: 0,00 zł/wykonanie: 7.092,45 zł).

Na str. 153 części opisowej sprawozdania podano natomiast, że: „*Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (dział 900, rozdział 90002 – plan - 10 925 860,00 zł, realizacja dochodów – 11 252 433,70 zł) (...)*”, zaliczając tym samym do dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi całość dochodów zaplanowanych i wykonanych w rozdziale 90002 (co jest również zgodne z treścią § 9 ust. 1 uchwały budżetowej Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2025).

IV. Ponadto Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Na str. 77 części opisowej sprawozdania podano, że na wydatki wykonane w dziale 801 – „Oświata i wychowanie”, rozdziale 80195 – „Pozostała działalność” składają się m.in. wydatki z tytułu zwrotu dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości w kwocie 140.000,00 zł (sklasyfikowane w § 2910), które stanowi „zwrot niewykorzystanych środków otrzymanych w 2024 roku na realizację projektu pn. „Rozwój edukacji włączającej w Gminie Tarnowo Podgórne””.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) wydatki z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności powinny być sklasyfikowane w § 2950.

2. Na str. 128 części opisowej sprawozdania podano, że: „17 grudnia 2024 roku Rada Gminy Tarnowo Podgórne podjęła uchwałę Nr XXVI/378/2025 w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2025.”, podczas gdy uchwała Nr XXVI/378/2025 Rady Gminy Tarnowo Podgórne w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2025 została podjęta w dniu 16 grudnia 2025 r.

V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2025.

Skład Orzekający stwierdził, że w tabeli pn. „Dochody Gminy Tarnowo Podgórne uzyskane z mienia w okresie 01.01.2025 r. - 31.12.2025 r.” nie wykazano dochodów zrealizowanych w dziale 754, rozdziale 75495, w § 0750 w kwocie 148,07 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Kosmowska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.